

Uchwała Nr 836.47.2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 29 marca 2022 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Ludwin

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXIX/201/2022 Rady Gminy Ludwin z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej w części obejmującej:

- a) § 5 uchwały,
- b) rubryki pod nazwą „Symbol PKD” zawartej w części B („Dane składającego deklarację”) załącznika do uchwały oraz
- c) pkt 1 Objasnień zawartych w załączniku do uchwały,

z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1461) oraz art. 6n ust. 1, art. 6m ust. 1b i art. 6m ust. 1ca ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.).

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej w dniu 10 marca 2022 r. uchwały Rady Gminy Ludwin, o której mowa w sentencji uznało, że została ona podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości, zgodny z załącznikiem do uchwały.

W § 5 uchwały Rada wskazała, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Zapis powyższy skutkować będzie wejściem w życie uchwały z wsteczną mocą obowiązującą - od 1 stycznia 2022 r. - podczas gdy uchwała podjęta została w dniu 28 lutego 2022 r. i została opublikowana w Dz.Urz.Woj. Lubel. z dnia 8 marca 2022 r., pod poz. 1215.

Zapis powyższy pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z tymi przepisami, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej (art. 5 ustawy) uzależniona została od tego czy zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. W praktyce sytuacja taka może wystąpić, co znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie i poglądach doktryny, w przypadku działania na korzyść podmiotu, którego akt prawa dotyczy, np. przyznawania mu praw, obniżania obciążeń podatkowych (wyrok NSA z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt: II FSK 1272/09, Lex nr: 745594; M. Paczocha, Ogłaszanie samorządowych aktów prawnych, "Finanse Komunalne" 2001, Nr 5).

Zdaniem Kolegium RIO w Lublinie sytuacja taka nie zachodzi w przypadku powyższej uchwały, co powoduje, że zapisy zawarte § 5 uchwały wskazujące na jej wejście w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. oznaczają nadanie jej wstecznej mocy obowiązującej, co jest w tym wypadku niedopuszczalne i narusza przywołane wyżej przepisy prawa.

W części B („Dane składającego deklarację”) załącznika do uchwały Rada zobowiązała składającego deklarację do podania symbolu PKD. Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej nie ma wpływu na ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego też żądanie takich danych nie znajduje uzasadnienia w przepisie delegacyjnym. Stosownie bowiem do przepisu art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach organ stanowiący określa wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości tej opłaty. Wymóg podawania symbolu PKD nie wynika również z przepisu art. 6m ust. 1b tej ustawy, wskazującego dane, których podania może wymagać organ stanowiący.

W pkt 1 Objaśnień do deklaracji, Rada postanowiła: „Dla każdej nieruchomości należy złożyć odrębną deklarację. W przypadku nieruchomości zlokalizowanych w zabudowie wielorodzinnej należy złożyć jedną deklarację dla grupy nieruchomości lub budynków korzystających ze wspólnego punktu gromadzenia odpadów komunalnych.” Z postanowień przepisu art. 6m ust. 1ca ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że właściciele nieruchomości wielolokalowych są uprawnieni (ale nie zobowiązani) do złożenia odrębnych deklaracji dla poszczególnych budynków lub ich części, którym przyporządkowane zostały oddzielne miejsca gromadzenia odpadów komunalnych. Wobec powyższego możliwość składania odrębnych deklaracji jest niezależna od regulacji rady w tym zakresie. Tym samym Rada w istotny sposób naruszyła dyspozycję zawartą w przywołanym wyżej art. 6m ust. 1ca ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ponadto Kolegium zwraca uwagę na błędy redakcyjne występujące w badanej uchwale. W części F („Wysokość opłaty”) załącznika do uchwały wskazano, że dla wyliczenia wysokości opłaty miesięcznej oraz opłaty kwartalnej za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy wykazać wartości z pola E3 zamiast z pola F3. Ten sam błąd powielono w punkcie 3 Objaśnień do deklaracji.

Dodatkowo Kolegium RIO zwraca uwagę na bezzasadne postanowienia § 3 uchwały wskazujące na utratę mocy uchwały Nr XX/137/2013 Rady Gminy Ludwin z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy (Dz.Urz.Woj.Lub. z 2013 r., poz. 1765), bowiem utraciła ona moc z dniem 4 maja 2020 r. stosownie do art.165 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 WE (ogólne rozporządzonego o ochronie danych), (Dz. U. z 2019 r., poz. 730).

Kolegium RIO w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Ludwin, w terminie do 8 kwietnia 2022 r., może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienie bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, może też - uznając przytoczone wyżej racje prawne - dostosować kwestionowaną część uchwały do przepisów prawa.

11 kwietnia 2022 r. o godz. 9:40 w siedzibie RIO w Lublinie, odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności kwestionowanej części uchwały Rady Gminy Ludwin. Na podstawie art. 15 zzz oraz art. 15 zzzii ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Informujemy, iż upoważniony przedstawiciel Gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby – p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Ludwin
2. Wójt Gminy Ludwin